

F. t. I. vedr. kommuneplanlægning.

som nu står til kommunernes rådighed, såvel inden for de kommunale forvaltninger som i form af konsulentbistand, skulle imidlertid sikre en fortsat god kvalitet af byplanarbejdet. Hertil kommer, at miljøministeriet også fremtidigt vil yde rådgivning og vejledning til kommunerne både generelt med hensyn til lovens rette administration, jfr. også lovforslagets § 51, og i relation til konkrete lokalplanforslag, jfr. § 23, stk. 1, nr. 5, og stk. 3.

Den omhandlede decentralisering er endvidere et udslag af bestræbelserne for at indføre en mere tidsvarende og administrativt mindre belastende metode for den overordnede styring end konkrete ministerielle godkendelser.

Behovet for en overordnet styring fremtræder især i 3 relationer. For det første må det sikres, at lokalplanerne ikke kommer i strid med den overordnede sammenfattende planlægning; der må sikres en sammenhæng mellem lands- og regionplanlægningen via dispositionsplanen til de enkelte lokalplaner. Dernæst må det sikres, at der i lokalplanlægningen ikke handles imod væsentlige statslige interesser, der varetages af særlige statslige myndigheder. Og for det tredje må der skabes sikkerhed for, at særlige samfundsmæssige hensyn, som regering og folketing ønsker varetaget, bliver tilgodeset under lokalplanlægningen.

Denne styring kan og bør tilrettelægges på anden måde end efter den gældende byplanlovgivning. I nærværende lovforslag foreslås en omdannelse til, dels en påvirkning af lokalplanlægningens indhold ved hjælp af vejledninger, rådgivning og anvisninger og eventuelt nærmere forskrifter, dels en afcheckning i regionplanorganet af lokalplaners overensstemmelse med navnlig overordnet sammenfattende planlægning og dels endelig en adgang for statslige myndigheder til inden for den normale indsigelsesfrist at standse den ellers sædvanlige behandling i kommunen af et lokalplanforslag, indtil det pågældende spørgsmål er løst. Den beskrevne styringsmetode vil efter lovforslaget blive den overvejende almindelige, men for særlige tilfælde suppleres den med en adgang for miljøministeren til at forlange en lokalplan godkendt af ministeren eller til eventuelt selv at tilvejebringe en lokalplan.

Det gældende krav om ministeriel godkendelse af byplan- og bygningsvedtægter har imidlertid ikke alene haft betydning for planlægningens „kvalitet“ og for varetagelsen af overordnede interesser. Godkendelsesordningen har tillige medført en betydelig grad af sikkerhed for, at de pågældende vedtægtsbestemmelser har haft fornøden lovhjemmel. Der er også i forbindelse med ministeriets sagsbehandling foregået en fornyet prøvelse af eventuelle indsigelser

og ændringsforslag, som ikke er taget til følge under kommunalbestyrelsens behandling af vedtægtsforslaget. En opgivelse af kravet om ministeriel godkendelse må derfor ledsages af andre metoder til at sikre en tilfredsstillende rets- og interessebeskyttelse af den enkelte borger.

For så vidt angår spørgsmålet om lokalplanernes overensstemmelse med loven er det således miljøministeriets hensigt at udarbejde normalbestemmelser eller lignende og i øvrigt orientere samtlige kommuner løbende om principielle udtalelser og afgørelser. Yderligere vil den særlige bestemmelse i lovforslagets § 28 om, at en lokalplan kan forlanges godkendt af miljøministeren, kunne tænkes anvendt i tilfælde, hvor ministeriet finder en påtænkt bestemmelse stridende mod loven. Der vil dernæst som hidtil være mulighed for domstolsprøvelse af planernes lovmedholdelighed og af, om tilvejebringelsesreglerne i loven er fulgt.

For så vidt angår interessebeskyttelsen af den enkelte borger må det antages, at lovforslagets nye regler om offentlighedens medvirken under lokalplaners tilvejebringelse, jfr. nedenfor, vil stille de berørte borgere lige så godt, som de i så henseende er stillet under den gældende godkendelsesordning. Hertil kommer, at det er mest stemmende med tankerne om nærdemokrati, at interessemodsatninger af den art, som lokalplanforslag kan føre til, normalt må løses af den folkevalgte kommunalbestyrelse.

Et meget væsentligt led i lovforslagets bestemmelser om lokalplaner er den øgede medborgerindflydelse på såvel indholdet som den senere administration af lokalplanerne. Et af hovedformålene med gennemførelsen af lokalplaner er at muliggøre og sikre tilstedeværelsen af et godt lokalmiljø, og det er af stor betydning for opfyldelsen af dette formål, at der ikke alene er udstrakt offentlighed omkring byplanarbejdet, men at der også tillægges beboerne i området en reel indflydelse på sikringen af miljøet. Forskellige nydannelser i lovgivningen, som lovforslaget indeholder — bl. a. om kompetence for grundejerforeninger, om proceduren i dispensationssager og begrænsning af klageadgangen samt om søgsmålsret for private — må ses på baggrund heraf.

Den almindelige offentliggørelse af et forslag til lokalplan bør være mere oplysende om planens indhold og betydning, end det hidtil har været tilfældet med hensyn til forslag til byplan- og bygningsvedtægter. Endvidere bør offentliggørelsen altid ledsages af individuelle og reelt oplysende underretninger til de grundejere og beboere m. v., som berøres af planen.